

Bruselj, 23. junija, w. Tukaj je prišlo pri manifestacijah bivših bojevnikov, ko so korakali proti glavnemu mestu, da protestirajo proti amnestiji-kemu zakonu, da krvavih spopadov s policijo. Po dosedanjih ugotovitvah je bilo 20 oseb hudo, večje število pa lažje ranjenih. Demonstranti, ki so hoteli priti pred kraljevo palačo in pred parlament, se niso hoteli odzvati po zivu policije, naj se razidejo. Popoldne je bil položaj tako resen, da so morali policisti vojaštvo, kateremu je uspelo vzpostaviti mir.

Sokol v službi narodnih idealov

Starešinstvo sokolske zveze in bolgarski Junaki v sprevodu

Sokolice v narodni noši v imponentnem sprevodu po ulici Kneza Mihaila

Kraljev namestnik dr. Perović v sokolskem kroju izroča meč kralja Aleksandra, ki si ga je spet pribral Ljubljanski Sokol

Kraljica Marija obiskuje samostane

Ogledala si je znamenitosti na Kosovem polju

Medtem ko je mladi kralj krenil na poletje v Slovenijo, se je Nj. Vel. kraljica Marija odločila, da obišče znamenite srednjeveške samostane v Južni Srbiji. Z avtomobilom je krenila na Kosovo polje in čprav njen izlet ni bil nikjer najavljen, je narod vsepovsod spoznal svojo kraljico in ji prisrčno izkazoval svojo ljubezen. V torek dopoldne sta se v Prištini pojavila dva elegantna avtomobila. V prvem je sedela kraljica, ki je sama šofirala, z dvorno damo, v drugem se je peljal adjutant. Prebivalstvo se je zgrinjalo na ulicah in je kraljico burno pozdravljalo. Kraljica pa je takoj nadaljevala pot na slavno središče Kosovega polja, k znamenitemu samostanu Gračanici.

V spremstvu divizionarja, sreskega načelnika in drugih predstavnikov, se je dalje časa zadržala v hladu Gračanice in se vzradostila ob čudoviti freski. Potem si je ogledala dela pri prenavljanju samostana. Razen Gračanice je kraljica obiskovala tudi Muratovo tulbo, Gazimestan in spomenik kosovski junakom, ki so padli za svobodo in uedinjenje od 1912 do 1918. Močno jo je zanimala starinska oprava Muratove grobnice in grob Miloša Obilića. Dragocene perzijske preproge, ki jih je bil svoj čas poklonil sultan Mohamed V., so našle v kraljici dobro opazovalko, kakor ji je

tudi dobro znana vsa kosovska zgodovina. Pri spomeniku kosovskim junakom se je kraljica pomudila dalje časa in se razgledala po nekdanjem slavnem bojišču, potem pa je obiskala grob glavnega praporčika turške vojske, ki ga je v kosovski bitki po ljudskem pripovedovanju posekal Boško Jugović. Zadovoljna z lepim izletom se je kraljica s spremstvom vrnila v Prištino in nadaljevala pot v Štimlje, od tam pa v Prizren.

Kraljica Marija je to pot obiskala tudi srednjeveški samostan Studenica, ki je zadružina Stevana Nemanje. Prirejane so ji bile prisrčne ovacije. Razgledala je zakladnico najlepšega srbskega srednjeveškega slikarstva. Potem je obiskala samostan Sopoćane, čigar lepota se kosa z Visoki-mi Dečani. Tu se je pomudila dalje časa, da si je ogledala vse freske, ki so znamenite po izrazitosti in se štejejo med mojstrovine srednjeveške kulture.

Iz Sopoćanov se je kraljica podala v Novi Pazar. Že na poti skozi Raško so ji ljudje izkazali mnogo prisrčnih ovacij, potem pa je vso pot bila deležna toplih pozdravov. Za prenočišče služi kraljici in njenemu spremstvu dvorski vagon, h katere-mu se vrača z izletov in obiskov po samostanih.

Svetovni rotarski kongres

V Nici so zborovali zastopniki 87 narodov

V začetku tega meseca je bil v Nici letni mednarodni kongres velike rotarske organizacije. Prišli so delegati iz vseh delov sveta, ki so zastopali preko 4000 klubov s preko 200.000 člani. Zbrali so se zastopniki 87 narodov. Otvoritvi kongresa sta prisostvovala tudi predsednik francoske republike Albert Lebrun in francoski zunanji minister Yvon Delbos. Predsednik Lebrun je otvoril kongres s kratkim nagovorom, v katerem je poudaril pomen in veliko vlogo rotarstva v prizadevanju za zблиžanje med narodi in za medsebojno razumevanje med različnimi stanov in poklici. Tudi zunanji minister Delbos je pozdravil ta veliki mednarodni zbor in omenil, ka-

ko stremi tudi francoska vlada za enakimi cilji. Oba odlična predstavnika Francije sta govorila tudi na skupni večerji.

Posebni dokazov simpatij in spoštovanja je bil na kongresu deležen Paul Harris, ki je pred 30 leti ustanovil v Chicagu prvi rotarski klub in s tem položil temelje organizaciji, ki je danes razširjena po vsem svetu. Za predsednika mednarodne rotarske organizacije je bil za l. 1937-38 izvoljen francoski Maurice Duperrey.

Ustanovitelj rotarskega pokreta Paul Harris je ostal še v Evropi in bo obiskal tudi Jugoslavijo. V Ameriko se vrne šele na jesen.

Divjaški napad na Sokole pri Sv. Marku

Sokoli niso varni pred pijanimi hujšakci

Sv. Marko pri Ptuj, 23. junija. Skoraj vsako nedeljo se primeri v ptujski okolici kakšen »dogodek«. To se na žalost pravi: ali je kdo mrtev, ali pa samo oklan. Iz tega si naša javnost upravičeno ustvarja sodbu, da so tukajšnji ljudje po svoje temperamentni. Z ničemer drugim kakor s pošteno vzgojo in izobrazbo se bo dala tudi tu doseči srčna kultura. V ta namen se resno prizadevajo Sokoli, da v svojem območju kolikor mogoče skrbijo za duševni in telesni preporod naroda. A kako se jim to prizadevanje plačuje prav od strani tistih, ki so prvi poklicani širiti krščansko ljubezen, saj je imajo vedno polna usta, o tem pričuje naslednji dogodek: nad katerim se zdaj zgraža vsa poštena javnost.

Sv. Marko je društveno precej razgiban. V cerkveni dvorani širi prosveto Bralno društvo in telovadni fantovski odsek. Vse šolanje se je izredno poživilo, odkar je

— pred kakega pol leta — prišel k Sv. Marku kaplan Janko Rojht. On je ustanovil fantovski odsek in mu postavil na čelo abiturienta in občinskega tajnika Martina Ciglarja. Začeli so »delovati«! Izbrali so naslednjo taktiko: obkroževanje, izživanje in strahovanje nacionalistov, predvsem pa Sokolov. Skromna je naša sokolska postojanka. Vsega nam nedostaja, finančno niti dihati ne moremo. Edino pogum in voljo imamo, da živimo in delamo po sokolskih načelih. V naših vrstah so sami trezni, preudarni možje in fantje. Nikomur nismo nevarni, nikogar ne izzivamo. Kralju, narodu in svojim ljudem služi naša četa. Toda parola današnjih dni je: Dol s Sokoli! Zato nas hočejo pobiti. Napad pretekle nedelje je pač dovolj nazorno pokazal, kako divjaško je razpoloženje na deželi.

V nedeljo je bil v Dornavi, v znani lü-karski trdnjavi, okrožni zlet čet ptujskega sokolskega okrožja. Na sporedu je bilo tu-

Ko se v naši ožji domovini na najrazličnejše načine izkazujejo in udeležujejo zarotniki proti Sokolu in njegovi ideji, je bila vsa prestolnica v duhovskih (pravoslavskih) praznikih, ki so po stari tradiciji vsako leto zelo živahni, najbolj pozorna na sokolske prireditve. Prirejen je bil 6. zlet beograjske sokolske župe in kar spontano so se z njim združile najlepše manifestacije vseslovenske pobratimije, jugoslovensko-bolgarskega bratstva in idealov, ki so ustvarili našo državno in narodno svobodo in ki so tudi temelj naše bodočnosti.

Zleta beograjske sokolske župe se je udeležilo 380 članov zveze bolgarskih Junakov in starešina te zveze Ivan Anastasov je v svojem govoru naglasil, da so člani Sokolstva in Junastva vedno mislili in verjeli, da je njihova prva naloga vzajemno poštrevanje in delo za narodno pobratimstvo. Mi smo prvi pionirji pri ustvaritvi jugoslovensko-bolgarske vzajemnosti in srečne bodočnosti obeh bratskih narodov. Te njegove besede je sprejela velika množica z navdušenim odobravanjem in na trgu pred kneževim spomenikom je množica kakih 10.000 ljudi iz vsega srca

zapela himno slovenskega bratstva »Hej Slovanci«...

Zelo značilne in pomembne so besede, ki jih je izgovoril kraljev namestnik dr. Perović. Ko je na prapor beograjske sokolske župe pripeljal Nj. Vel. kralja Petra II., je nagovoril starešino br. Stajlića takole:

»Sprejmi v svoje roke to zastavo, katero poklanja bratom Sokolom Nj. Vel. kralj Peter II., da bi pod njo in v njenem okrilju bili vedno zbrani in pripravljeni na vse za kralja in domovino, pripravljeni, da vedno varujete najvišji narodni ideal: državno in narodno edinstvo. To je vaš najvažnejši zakon, ki ga je nam zapustil blagopokojni kralj Ureditelj, kralj Mučenik. To je edino, kar more voditi Jugoslavijo in jugoslovensko nacijo k napredku in veličini.«

Potem pa je kraljevi namestnik dr. Perović izročil načelniku sokolske zveze dr. Pihlerju meč kralja Aleksandra z besedami:

»Ta simbol od našega viteškega kralja izročam našemu ljubljanskemu Sokolu, da ga nosi s slavo in častjo!«

Medtem se je iz Zabovcev, kjer je bil na obisku pri svojem bratu, pripeljal Sokol S. in takoj so ga izzivali nadlari: »Ta je tudi pesel! Nič hudega slutečega so začeli biti po glavi. Tedaj se je Sokol S. hitro zavedel, s kakšnimi ljudmi ima opravka in je v obrambi temeljito nabunkal kolovodjo Ciglarja, da so ga pozneje prepeljali v bolnišnico.

Tako je vzgoja, ki jo dobiva fantovski odsek, pokazana v pravi luči. Ugotovljeno je, da so pretepači vse popoldne pili v županovem vinotoču in z njimi je bil tudi kaplan Rojht. Zadeva se bo seveda obravnavala na pristojnem mestu in priče bodo izpovedale, odkod so napadali znana kole in kdo je hbralil razbijače, ko so toliko po zakienjenih šolskih vratih: »Če ste fantje, pa kar skozi okna v šolo!« V šolo so »amreč zbežale sestre učiteljice. Na pristojnih mestih bomo razkrinkali vso vzgojo fantovskega odseka in vse udeležence tega napada.

Poškodbe, ki jih je dobil glavni izzivac Ciglar nikakor niso nevarne, kajti že drugi dan se je vrnil iz bolnišnice. Očitno je bil njegov prevoz v Ptuj preračunan na gotov efekt. Lok, ki so ga tudi pri Marku prenapenjali, je počil. In zdaj bomo razkrili stvari, ki bodo marsikomu odprle oči. Vprašamo samo: ali mar divjate zato, ker niste več zmognili niti z lažmi in klevetami ničesar več opraviti? V interesu demokracije hočete pobiti nasprotnike. Sodimo, da ste se v svojih računih zmotili.

Počaščenje plemenitega srca

Lep pogreb profesorja Franceta Kobala

Ljubljana, 23. junija. Sredi razgretga popoldne se je k slovesu prof. Franceta Kobala zbrala množica pogrebcev. Ob treh je pred hišo žalosti na Tyrševi cesti prispel voz s tremi franciškani. V imenu Rdečega križa se je od pokojnika poslovil, predsednik dr. Oton Fetič. Prof. Kobal je bil mož, ki se je res ravnal po Gregorčičevem reku: »Ne samo, kar veleva mu stan, kar more: to mož je storiti dolžan.« To je bil eden izmed naših najbolj navdušenih in gorečih pobornikov Rdečega križa. Neizrečeno, dober je nosil v svojem srcu gorje vsega človeštva in skušal pomagati, kjer se je dalo. Navduševal je mladino za Rdeči križ, bil je njegov najvnetejši agitator med prijatelji in tovariši. Na njegovo pobudo je ljubljanski Rdeči križ organiziral oblačilno akcijo za ubožne somečane. Bil je izvrsten svetovalec, vnet sodelavec pri tej akciji, ki je segel tudi po najnavadnejšem ročnem delu. Bolj kakor zlatu priznanje mu je bila v zaščenoje slodka zavest, da je tisočim somoščanom pomagal v stiski. Hudo vrzel je povzročil njegov odhod. Njegov lik naj se sveti kot vzor nesebičnosti, požrtvovalnosti, in človekoljubja naši mladini, ki jo je srčno ljubil in za katero je žrtvoval tudi mnoge noči plodonosnega življenja.

Zbor bežigradske gimnazije je zapel dve žalostinki; potem se je po Tyrševi cesti razvrtel dolg sprevod, na čelu katerega je šla šolska mladina bežigradske gimnazije, nato voz z duhovščino. Za krsto, obloženo z venci, so stopali sorodniki, prijatelji, znanzi, v imenu banske uprave inspektor Dolenc, za Proforsko društvo prof. Grafenauer in prof. Savnik, ravnatelj bežigradske gimnazije dr. Kuno Hočvar, za Rdeči križ dr. Fetič in ravnatelj Makso Hočvar, narodno gledališče sta zastopala upravnik Oton Zupančič in ravnatelj dramske Pavel Golia. ZKD pa predsednik prof. Jeran.

Pred bežigradske gimnazije so se dolgi sprevod ustavili. Direktor Kuno Hočvar se je spominjal pokojnika kot izvrstnega vzgojitelja, ki je znal z delom in nastopom pri svojih tovariših kakor pri učencih zbrati čut prisrčne povezanosti. Bil je delaven kakor čebela. Zavod in vsi, ki so bili z njim v stikih, ga ne bodo nikoli pozabili.

Zalni sprevod je krenil nato preko ljubljanskega polja k Sv. Križu. Ko je duhovščina opravila zadnje obrede, je prof. Grafenauer v imenu Proforskega društva vzel slovo od vzornega tovariša, ki se je vedno živo zavedal stanovskih dolžnosti in je svoj stan vedno častno zastopal. Zato bo spomin nanj zmerom svetel in čist. Bežigradske pevski zbor pod vodstvom prof. Svaigerja je zapel tužno žalostinko. Vence so poklonili razen svojcev tudi proforski zbor in uprava Narodnega gledališča. Sicer pa je pokojnikova želja vedno bila, da bi se vse, kar je namenjenega njegovemu počaščenju, obrnilo v prid splošni človeški blaginji, zlasti v korist Rdečemu križu.

Ob grobu velikega prijatelja prirode

Kočevje, 23. junija. V soboto zvečer je izdihnil Alojzij Mlakar, revirni gozdar in računovodja šumske uprave razlaščenih veleposelstniških gozdov v Kočevju. Po rodu je bil iz Leskoveca, sin premožnih kmečkih staršev. Gimnazijo je obiskoval v Pulju. Kot gozdarski pristav je služboval v Pazinu, Bellay, v Podstenicah, v Vlasinu na Češkem, nato pa v Glazuti pri Ribnici na Dolenjskem. Tu ga je zatekla svetovna vojna. Kot edini slovenski uradni kneza Auersperga je bil med prvimi, ki je moral zapustiti ženo in otroke in oditi

Kako nežne barve!

Ampak kako občutljiva! Kljub temu pa imate lahko dolgo veselje z Vašimi letnimi oblekami. Potrebna je samo pravilna nega - pranje v mrzli vodi z blagimi milnimi luskami LUX.

LUX

Se peni tudi v mrzli vodi

mit na rusko fronto. Po 9 mesecih bojnega meteža je prišel v rusko ujetništvo. Po 3 letih je pobegnil v domovino in konec svetovne vojne ga je dohitel v Beogradu. Ali tudi v svobodni domovini se mu je nacionalna zavednost maščevala kot usuzbeno nemškega veleposelstnika. Njegovo srce ni moglo prenesti, da bi bil kdo njegovih podrejenih prikrajšan. Kjer koli je mogel, je pomagal, sam pa je mirno prenašal zapostavljanja. Po prevratu je došel na-

zaj v Glazuto, odkoder je bil premeščen v Sotesko. Po 13 letnem službovanju je bil odločen premeščen v Kočevje. Tu se je pričela njegova trnjava pot, plačilo za 30-letno vestno službovanje; odpusčen je bil iz službe. Potrlost in neurejene razmere glede pokojninske so polagoma strle telo in duha sicer tako odprnega moža. Njegovi prijatelji nismo stili, kaj se dogaja v njegovi duši. Pred 3 meseci, ko ga je bolezen priklenila na posteljo, nismo stili, ko smo ga obiskovali z vseh strani, da se te noge, ki so v življenju toliko gozda prehodile, ne bodo nikdar več dvignile k lovskemu spreho-du, da mu sveži gozdni zrak ne bo nikoli več pregnal glavobola, da njegov klobut ne bo več okrašen z gozdnim cvetjem, da njegova roka ne bo več dvignila dvocevke. Muke je prenašal mirno, in junaki.

Od blizu in daleč so se zbrinili pogrebi. Tovariši so mu nasuli na grob cvetja in dehtečega smrečja iz glazutskih revirjev, iz Soteske, iz Kočevja. Očesa so se orosila vsem, ko so sipali rahlo prst na krsto. Pokojnik je zapustil neutulajljivo soprogo, hčerko in sina. Izrekamo jim iskreno sožalje, vrlemo možu pa bomo ohranili časten spomin!

Mati

Slovo od gospe Marije Megušarjeve

Tiho smo se zbrali v ponedeljek popoldne ob mrlišniški državne bolnišnice. Prišla je se ura, ko je bilo določeno, da nastopi gospa Marija Megušarjeva poslednjo pot. Občestnemu gledalcu množice pogrebcev, ki so se zvrstili v dolg sprevod, je vzbujalo vprašanje: odkod toliko ljudi? Sai je pokojna gospa posvečala vse svoje življenje le svoji družini. Res, gospa Megušarjeva se javno ni udeleževala. Zato tudi ni bilo osebnosti, ki bi si uradno izbirale mesta v sprevodu. A bila je množica iskreno čutečih ljudi. Kdor je prišel, da spremi gospo Megušarjevo, je prišel iz notranje nujnosti. Navadno nam človek tudi po neštetihi snidenjih ni nič več ko znanec. A gospa Megušarjeva je že po enkratnem srečanju navdajala vsakogar s prijetno zavestjo, da ima dobro prijateljico. Pogrebec je iskal, da bi v drugem pogrebu, ki mu je morda bilo danih več trenutkov njene bližine, še bolj občutil njeno veliko dušo. Tudi tisti, ki se niso poznali, so tu po njej doživeli notranjo vez do brote, ljubezni, žrtvovanja.

V solčni popoldan se je vila dolga vrsta k Sv. Križu. Spremljali smo na njivo miru vzorno ženo in plemenito mater. In dobro prijateljico. V življenju smo jo klicali: gospa. Kakor vsako poročeno ženo. Z besedo brez vsebine smo klicali njo, ki je bila vsa in vsem plemenita! Nič ne dejal, da je dama. Tega, kar pomeni družabno nekaj več. Gospa Megušarjeva ni bila narodna dama, da bi si z znaki in kretnjami odpirala lagodne poti. Ona se je vedno žrtvovala svoji družini in v tem žrtvovanju ni poznala mej, samo da bi pripravila boljše dneve njim, ki jim je dala življenje. In ko je včlenila v narod štiri sinove, jih vrgajala in utrlila, da bodo klub trdotam življenja pošten, preko vseh ovir in razočaranj v delu vztrajni, brez pričakovanja hvaležnosti vedno požrtvovalni, sinove, ki so s potrjim očetom za vozom presumeni upirali oči v krsto — ali ni postala tako najboljša narodna?

Mirno je sprejel grob krsto. Duhovniki so odmolili in odšli. Orosile so se oči, mnogi so plakali glasno, nekateri so stisnili bol srca v molk. V dihu poznomladnega predvečera so strepetale ozarjene ovčice na nebesni modrini. Konec poslednje poti? Vsa množica, ki je zvesto sledila do groba in se zgrnila ob njem, je za nekaj trenutkov izgubila občutek za čas. A že je v občutje žalosti zastajala misel: gospa Megušarjeva ni odšla. Znova in znova se nam bo vračala kot blagodejen spomin, taka, kakršno smo jo spoznali: jasna in čista, velika, plemenita — večna Mati.

D. V.

Junaki ruskega poleta iz Moskve v Ameriko

Trojica, ki je s poletom čez severni tečaj zadivila ves svet — Od desne proti levi: Bjeljakov, Čkaljov, Bajdukov — Na levi: konstruktor letala »A.N.T.25« Topolov

Ruski polarni polet

Pomen uspeha Čkaljova in tovarišev — Tudi rekord v dolžinskem poletu?

Ruski polet čez Severni tečaj v Ameriko se je posrečil, čeprav niso letalci dospeli točno na določeni cilj v San Francisco. Očivilnega pomena pri tem poletu je dejstvo da se je posrečilo preleteti z letalom Severni tečaj. Te smeri doslej ni vzela še nobena letalska ekspedicija in to, da so letalci pristali kakšnih 850 km pred ciljem, ne more prav nič zmanjšati pomena zmage, ki so jo dosegli ruski junaki zraka.

Polet iz Moskve do Vancouverja je trajal nepretrgoma 63 ur in 19 minut. V tem času so letalci preleteli nad 8000 km daljave. Kaj pomeni absolutiranje takšne poti v tako kratkem času, se pokaže, če izvedemo, da znaša razdalja med Moskvo in San Franciscom 9600 km, dočim meri pot iz zapadne Evrope čez Atlantski ocean v Severno Ameriko povprečno 15.000 km. Ruski po-

let se je torej v vsakem pogledu izplačal. Dokazal je, da je mogoče leteti čez Severni tečaj in dospeti tam preko v Ameriko v znatno krajšem času kakor preko zapadne Evrope. Prof. Smit je že izvajal iz tega posledice ter je povabil vlade Kanade in Zedinjenih držav k sodelovanju pri organizaciji za redni zračni promet preko Severnega tečaja. Saj bo ravno ta proga, kadar dozorji v praksi, znatno skrajšala zvezo med Evropo in Ameriko.

Najnovejša poročila pravijo, da so morali ruski letalci pristati v Vancouverju ob izlivu reke Kolumbije zaradi defekta v plovodu. Merilne instrumente so v Ameriki demontirali. Jih zapečatili in poslali v Washington na kontrolo, da vidijo, če niso Rusi s svojim poletom dosegli tudi dolžinskega rekorda v nepretrganem poletu.

Jagode in črešnje preprečile poroko

Nenadejane posledice 40 urnega delovnika v Parizu

Neki Anglež je te dni v bližini glavnega pariškega trga dvignil silen hrup v nasprotju s predstavo o prirojeni stoletnosti, ki jo imamo o pripadnikih tega naroda. Krive so bile jagode in črešnje.

Mister George R. je bil mlad, zaročen in zaljubljen, pa se mu je silno mudilo, da bi se pravočasno vrnil v London k svoji poroki. V Parizu je imel neke nujne poslovne opravke, pa je hotel na vsak način dospeti še do naslednjega vlaka. Pri glavnem trgu, preko katerega je moral njegov taksij, pa mu je zastavila pot ovira v podobi jagod in črešenj.

Zavoljo štirideseturnega tednika je dopela baš to jutro, ko je hotel ostaviti Pariz dvojna množina tega sadja. Gore zabojev so zapirale ceste. Mister George R. ki je videl, da bo vlak zamudil, je izgubil potrpljenje, začel je besneti in kritični, tako da je morala končno posredovati policija. To je bilo ob dveh zjutraj. Toda šele ob devetih so spravili zaboje toliko stran, da je mogel avto naprej.

Tedaj pa je Anglež vlak že davno zamudil. Pet ur pozneje bi se moral že poročiti in ker ga tudi nobeno letalo ne bi moglo pravočasno spraviti v London, mu ni preostalo drugo, nego da je svoji zaročenki poslal brezlično brzojavko. Da mu bo bodoča žena verjela, da so ga res samo

jagode in črešnje ustavile na poti do altarja, mu je policija izdala uradno potrdilo o stvari.

Zadnja višina pred Bilbaom

Vršac del Galo z utrjenimi položaji Baskov, katere so v naskoku zavzele čete generala Franca

Poročno potovanje — v smrt

Nenavaden doživljaj mladega londonskega industrijalca

Pred kakšnim mesecem dni sta se poročila v Londonu mladi, 30-letni industrijalec Richard Percy Willshire in 21-letna Gwendoline Margaret. Takoj po poroki sta odšla na potovanje.

V majhnem mestu sta preživela vesel dan in zvečer sta napravila sprehod, ki ju je vodil čez lesen most. Kratko prej je šel čez ta prihično nagniti most tovorni avto. Komaj sta mlada zakonca stopila na most, se je ta pod njima vdrl in padla sta v reko. Žena je v valovih utonila. Nekateri ljudje,

Italija prepovedala izvoz riža

Italijanska vlada je prepovedala izvoz vseh vrst riža. Prepoved je stopila v veljavo takoj. Kakor pravijo poučeni krogi, je ta prepoved posledica tega, da se bo moralo mnogo družin odločiti narodne jedi špagetov in makaronov ter nadomestiti testenine z rižem.

Jagode za gnoj

Bolgarski letos ni uspelo, da bi prodala preveč svoje jagodne letine. Posebno v okolici Plovdiva je ostalo na stotine stovov neprodanih jagod. Oblasti so se naposled odločile, da jih uničijo. Velika polja, ki jih bodo obdelovali šele tekom poletja in jeseni, so preorali in pognojili z lepimi jagodami. Te jagode so sicer izvrstno gnojilo, toda nemara bi se bila zanje našla še kaka druga pametnejša uporaba.

Zakaj psi tulijo

Pri prične pogostoma tuliti, če zaslišijo glasbo. Neki pariški živinodržavnik pojasnjuje to s tem, da ni morda glasba pasjim uspehom neugodna, temveč da je sam pranačel, ki pripravlja pse do tega, da se oglašajo.

Ko so bili psi še čredne živali, so imeli zelo razvit čut skupnosti in kadar se je oglašal pes vodja, so zatulili in zalajali pač tudi vsi drugi. To je polav, ki ga opazujemo še danes pri vaških peših, ki pričnejo lajati vsi na mah, čim se eden med njimi oglaš. Glasba pa vzbuja v pseh na podoben način stari nagon skupnosti, ki se izraža s tuljenjem.

Panika zaradi toče

V ponedeljek so imeli v Benetkah nevihto s točo, ki je povzročila v mestu veličansko zmešnjava. Po 10. uri zjutraj se je zatemnilo nebo in iz črnih oblakov se je vesla gosta toča. Kakršne ne pomnijo v mestu dožev že več desetletij.

Bliskalo je kakor na sodni dan, vmes pa je treskalo, da si ljudje od strahu niso znali pomagati. Zrna toče so bila debela kakor orehi in so zasula nekatera predele v mestu tako nagosto, da se je zdelo, kakor bi bilo mesto lačen v zimski obleki. Največjo škodo je toča napravila na vrtovih, razbila je na tudi načeto šip, tako da so nekatera podstrešna stanovanja naravnost v razvalinah. Ljudje, ki jih je nevihta zasajala na ulicah, so bili ranjeni. Golobi na trgu sv. Marka se niso ugnili umakniti v dovolj varno zavetje in jih je toča več sto oklestila do smrti. Ko se je nevihta izdivila so plitvi ležali mrtvi po strehah, v žlebovih in na tleh.

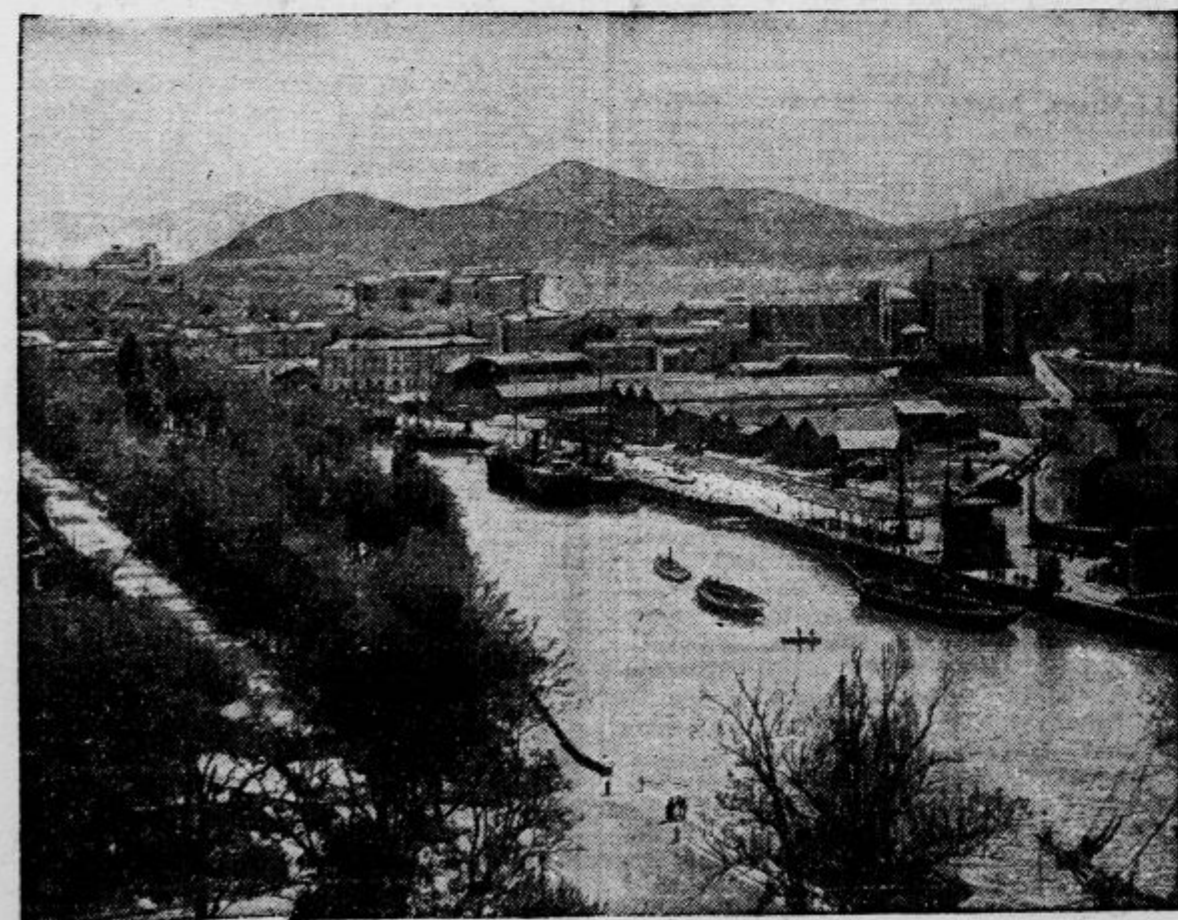
Bambus v južni Franciji

V vsej južni Franciji, posebno pa v Provansi, so se letos razcveteli bambusi. Pravijo, da zbujajo ta razcvet med tamkajšnjim kmečkim prebivalstvom nekakšen strah. V resnici se ta vrsta bambusov razveta komaj enkrat, dvakrat v stoletju. Zakaj se je razcvetela baš letos, ne more nihče povedati in provansalski kmetje, ki niso nič manj praznoverni nego drugod, pripisujejo temu seveda nadnaraven pomen. Prepričani so, da bo imelo to za posledico hude dogodke.

Dva, ki sta preživela himalajsko katastrofo

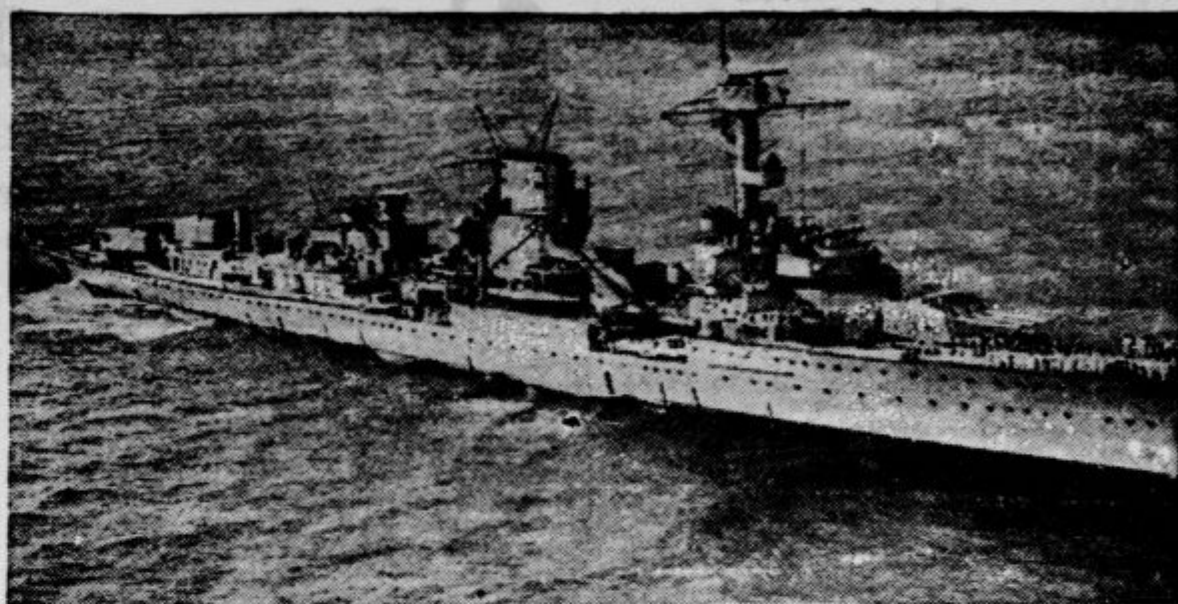
Uradno poročajo iz Simle, da sta ostala od nemške ekspedicije, ki je naskočila Himalajo, pri življenju samo dva člana, in sicer dr. Luft in neki profesor, ki ni bil na poti. Vodja odprave dr. Wien je našel žalostno smrt v snežnem viharju.

Še enkrat Bilbao

Kaj pomeni posest Bilbao za generala Franca in njegove simpatizerje, smo povedali že dni v posebnem članku. Tukaj vidimo pristanišče, ki je za zaledje velikega pomena

Štirje jašovi torpedi

Nemška križarka »Leipzig«, na katero je bil izvršen brezuspešen napad s štirimi torpedi v španskih vodah. Zaradi tega incidenta je nastala nova mednarodna napetost

Vran kliče mumijo...

Čuden dogodek v muzeju angleškega mesta

O čudnem dogodku, ki se je primeril v muzeju mesta Newbarneta na Angleškem, poročajo tamkajšnji listi.

Pred časom so dobili v ta muzej mumijo nekega staroegiptovskega velikega duhovnika iz 6. stoletja pred našim štetjem. Poseben prostor v muzeju so preuredili tako, da je postal podoben notranjosti egiptovskega groba, in mumijo so položili na katafalk. Tedaj je muzejski ravnatelj Ward nekega dne doživel stvar, ki jo opisuje sam takole:

»Pred nekoliko tedni me je okrog štirih zjutraj zbudilo neprestano trkanje. Ko sem vstal, sem opazil črnega vrana, ki je razbijal s svojim kljunom po malem oknu prostora, v katerem je bila mumija. Vse ljudi v hiši je to razbijanje zbudilo. Vran je nadaljeval to trkanje v čudnem ritmu

do osmih, potem je za več ur izginil in se je popolne vrnil, da je nadaljeval s trkanjem do večera. To se je ponavljalo vsak dan kakšne tri tedne. Vran je trkal proti oknu le tedaj, kadar je bilo v hiši precej mirno.

Dobil sem vtis, kakor da si hoče s čudalje bolj divjim trkanjem izposlovati dohod v egiptovski grob. Priponitni moram, da skozi okno ni videti katafalka z mumijo. Kaj naj pomeni to trkanje? Po starih egiptovski legendi se duša pokojnika vrača od časa do časa k truplu v podobi krivokljune, črne ptice. Praznoverni ljudje so zato menili, da gre za dušo velikega duhovnika. Kdor se zadovolji z manj mistično razlago, bo morda domneval, da je ptica mumijo zavohala in da jo je ta privlačevala.

Neprijetna podobnost

Kozmetična operacija je spremenila vnanost dveh sester

Čičaški dvojčici Betty in Mary Yartner sta morali zavoljo svoje medsebojne presenetljive podobnosti marsikaj potrpeti.

Obe dekleti, ki sta zelo lepi, se v zadnjem času nista več upali na cesto, ker se je vedno dogajalo, da ju je nagovorila kakšna oseba, ki je hotela baš drugi sestrski kaj zaupati. Mary, ki je bila zaročena, je bila pogosto bema na svojo zaročenca, ki je dvoril njeni sestri. Mladici mož pa je bil pri stvari nedolžen, res je bil obe sestri zamenjal.

Končno sta se odločili, da gresta k enemu najboljših čičaških kozmetikov, ki naj bi ju spremenil, da si ne bosta več

podobni. Zdravnik je stvar preštudiral in potem je izvršil operacijo. Betty je dal namesto topega noska grški nos, Mary je spremenil ustnice in brado. Sedaj si sestri nista več podobni in nobena se ne more izgovarjati, da je samo po pomoči bila deležna nečisto, ki so bile namenjene prav za prav drugi.

Spomenik prijatelju delavstva

V Ženevi so te dni odkrili spomenik delavskemu voditelju Albertu Thomasu, ki si je stekel velike zasluge na polju mednarodne delavske zakonodaje. Kip je delo kiparja Landowskega

Svoji k svojim!

Za pranje perila uporabljajte vedno le res domače izdelke! To je

PERION

pralni prašek — naš slovenski izdelek.

ANEKDOTA

Multatuli je prepovedoval, da je videl nekod v Bruslju ženo, ki je z veliko težavo vodila svojega pijanega moža po cesti. Mož se je hudo opotekal, žena pa je bila precej slabotna. Na pa se ji je vedno posrečilo stopiti tako, da ni padel in da se je premaknil za kakšen korak naprej. Neki pasant, ki se mu je žena smejala, ji je predlagal, naj bi moža položila v njegovem bližnjem stanovanju na zofa, da prepije svojo pijanost. »Nj govorja o tem, je dejala žena. »Saj gre vendar voliti!«

VSAK DAN ENA

»Reci kar hočeš res pa je le, da nam je moja ideja mazanja notnega papirja z lepilom za muhe prinesla lepo šlagerko melodijo!«

(»Politikone«)

Mož, ki je zrušil Blumovo vlado

Francoški senator Joseph Caillaux je s svojo kritiko zahtevanih finančnih pooblastil v francoskem senatu dal signal za padec Blumovega kabineta

Gole noge v radiu

London ima spet svoj »navrstveni« škandal, ki pomeni obnem nov triumf tehnike. Britska radijska družba je pravkar prepovedala gole dekliške noge v radiu. V Londonu imajo namreč že redne televizijske oddaje, tu, in ob priklji neke takšne oddaje te dni se je pokazalo 68 kanaljskih deklet z golimi nogami. Posledica je bila prototest s strani ženskih društev in omenjena prepoved s strani oddajne družbe.

Tragedija plavalke Ederle

Ameriški listi poročajo o tragediji, ki kaže bridko usodo sportnih veličin. V neki newyorški bolnišnici leži umirajoča Gertruda Ederle, tista ameriška plavalca, ki je kot prva žena preplavala Rokavski preliv in ki so jo takrat slavili kakor danes Lindberga. Gladujočo in neozdravljivo bolno so jo nedavno pobrali na cesti in spravili v hišo, kjer sedaj umira.

Kulturni pregled

Nov zvezek

„Ljubljanskega Zvona“

Izšla je kot zajeten zvezek na 100 straneh 5 — 6 števika »Ljubljanskega Zvona« (urednik: Juš Kozak, izdajatelj: Tiskovna zadruga v Ljubljani). Na uvodnem mestu je objavljen topel spominski članek dr. Ivanu Prijatelju: s kratkimi, toda učinkovitimi potezami riše Juš Kozak osebnost in literarni profil velikega pokojnika.

Juš Kozak je ciklu svoje originalno zasnovane pripovedne proze z naslovom »Maske« pridružil nov primer svojega svežega in poetičnega pripovedovanja: obširnejši »Bohinjski pastoral«. Andrej Budal razglablja v članku »Dela Otona Zupančiča« značaj in odlike nove izdaje pesniških spisov prvaka na slovenskem Parnasu, Ivo Brčić se v literarno-kritičnem članku »Za Cankarjevo podobo« spušča v načelno razpravo o nekaterih bistvenih vprašanjih Cankarjevega svetovnega in življenjskega nazora ter vpliva tega nazora na idejno in etično vsebino njegovih spisov. Brčićev polemični članek, ki zlasti goslija izdoruja Cankarja in Fr. Koblarja tolmačenje »katalističnega« in »marksizma« v spisih Ivana Cankarja, se bo še nadaljeval. — Nadaljuje se povest Jontesa Gelčeve »Mlekarica Johana« takisto kot drama Iva Brčića »Med štirimi stenami.« O holandskem pisatelju Multatuluju in njegovem odnosu do kolonialnih in socialnih problemov razpravlja v zanimivem biografskem in idejnem članku D. Strašek.

Liriko zastopajo v tem zvezku Joža Šeško-Paslišk in Anton Debeljak.

V nadaljnjem delu zvezka so izšli trije prispevki: Marijan Lipovšek se zaustavlja »Ob smrti Mateja Hubada« in priobčuje »Marginalije o letošnji glasbeni sezoni.« T. G. goslija Gideovo »Vrnitev iz Z. S. S. R.« in jo označuje za »pošteno, iskreno delo.« Juš Kozak karakterizira z bohinijskimi ledinskimi imeni tesno povezanost tamošnjega človeka z zemljo, njegovo razvito občutje za pokrajinsko plastiko in navedenost za konkretno mišljenje. — Vladimir Pavšič se v sklepnem gledališkem referatu »Ob koncu gledališke sezone« kritično zaustavlja pri kvalitativnih in idejnih značilnostih repertoarja ljubljanske drame, nakar označuje sezonsko delo in rezultate vseh pomembnejših igralcev in igralk. O Puškinovih dnevih v Rusiji (proslave, vplivi, nove izdaje Puškina in jubilejne publikacije o njem) referira N. Bahtin. V rubriki Kritika polemizira Vilko Novak z recenzentom »Izbora prekmurske književnosti.« V rubriki Socialni izzivnik piše Josip Jurančič o razvoju šolskega otroka krškega okraja. Vito Kraigher pa o starostnem zavarovanju delavcev pri nas in drugje. Stevilko zaključuje duhovita polemika Juša Kozaka »Non adorantes, sed militantes« z avtorjem napadalnega članka v duhovniški reviji »Zajemnost.«

Zapiski

Druge knjige Kidričevega Prešerna. Kar izven, bo univ. prof. dr. Kidrič še pred odhodom na počitnice izročil tiskarni zadnje rokopise za drugo knjigo Prešerna. V tem primeru bo lahko Tiskovna zadruga že oktobra razposlala naročnikom to željeno in s tolikih strani utrgirano knjigo, ki bo zaključila njeno monumentalno izdajo Prešerna.

Kongres Pesnikubov v Parizu se je pričel

20. t. m. ob udeležbi približno 400 kongresistov, med katerimi so zastopniki vseh treh jugoslov. klubov. S kongresom so združene recepcije v znanjem ministrstvu in pri parijskem županu, gala predstave v Comédie Française, izlet v Rouen in Saint Wandrille t. dr.

Kongres avtorskih društev se je vršil minule dni v Parizu pod predsedstvom predsednika konfederacije avtorskih društev, italijanskega propagandnega ministra Dina Alfierija. Kongres je razpravljal o večjem in emotivnejšem sodelovanju društev za zaščito avtorskih pravic in sprejel sklepe, ki naj bi omogočili učinkovitejšo varstvo materialnih pravic pisateljev in glasbenikov. Kongresu so prisostvovali zastopniki vseh federacij, ki so članice v Mednarodni konfederaciji društev avtorjev in skladateljev.

Francosko literarno nagrado »Renaissance« je pravkar prejel mladi pisatelj Georges Rayer, ki sodi med učence Marcela Prosteta. Njegov najboljši knjigi sta »Destins croisés« in »Magasin des Traverses«. 50 letnica »Manesa«. Ena najpomembnejših likovno-umetniških organizacij na Češkoslovaškem, praško Društvo likovnih umetnikov »Manes« praznuje petdesetletnico obstoja. V proslavo svojega polstoletja je priredilo jubilejno razstavo, ki je v marsičem značilna za razvoj češke upodabljiva-

joče umetnosti v preteklosti in za njo sodanje stanje. Razstavljena so namreč tudi dela »Manesovih« ustanoviteljev in že zlatenaj mrtvih članov. Prvi predsednik društva, ki je zastopalo že takoj v začetku avantgardno smer, je bil Mikuláš Aleš, danes eden izmed predstavitev češke likovne umetnosti 19. stoletja, toda in še danes pozneje pa malo znani in priznani slikarski novotar. Prav tako so pripadali tej prvi »manesovski« generaciji J. V. Myslbek, Hanuš, Schwaiger in drugi sloveči umetniki. Društvo »Manes« je izvršilo v teku petdesetih let ogromno delo za razmah češke umetniške kulture. V njegovih vrstah so se zbirali številni pomembni umetniki in čeprav so se v njem menjavale generacije in smeri, je društvo vso dobo stalo nepretrgoma na braniku visoke in žive umetnosti. »Manes« izdaja že dolga leta najboljšo češko revijo za umetnost in splošno estetsko kulturo »Volné Směry, ki jo je pred vojno urejal tudi sloveči kritik, letos umrlj F. X. Šalda. Ta revija ni bila samo organ novih smeri v likovni umetnosti, marveč se je borila snov za nova estetska merila in za priključitev češke kulture na široke kulturne tokove zapada. Mimo tega izdaja »Manes« razne kvalitetne knjige ter z razstavami in predavanji propagira umetniško kulturo.

Jara Beneš, avtor pri nas dobro znanih čeških operet, je imel minule dni v praški Veliki opereti znanen uspeh z novo opereto »Panna Pusa« (Devica Pusa). Libreto je delo štirih avtorjev in se odigrava pred sto leti v Pragi.

veščki taht občinstvo, pa vnaš z takimi, ki bodo lahko našli prepotrebno pomoč, noč za resen in izdaten trening. Lastni sporedi so po našem za čisto tega namena komaj zadostni.

V nekaj vrstah

Za nedeljsko tekmo med Zeleznikarjem iz Maribora in varaždinske Slavije je sodniški odbor pri JNS določil sarajevskega sodnika g. Kapa.

Gradjanski, ki je preteklo nedelje manj slavno zaključil svoj debut v tekmah za srednje-evropski pokal, je na to nedeljo sklenil nov aranžman za skupne tekme, in sicer z beograjskim BSK. Gradjanski potuje z moštvo kar v Beograd in bo tam kaj igral v nedeljo, za njim pa BSK v četrtek zvečer proti odličnemu italijanskemu moštvu Juventusu.

V tekmah za srednjeevropski pokal se bo bodoči spored brez nas in Rumunov ter tretjega češkega kluba — razvijal takole: Jutri bo v Pragi igrala Sparta z Admiro, v nedeljo pa bodo štiri tekme, in sicer na Dunaju med Avstrijo in Bologno, v Rimu med Hungarijo in Laziom, v Budimpešti med Ferencvarosom in Slavijo, v Curlihu pa med Vienno in Young Fellowsom.

Dunajski Rapid je že dni na turneji po Bolgariji in je v terek slavil že drug časten uspeh na bolgarskih tleh. V nedeljo je porazil odlično sofijsko moštvo Levsega z 2 : 1, v terek pa je nastopil kar proti bolgarski reprezentanci in se izmotal iz te hude naloge z neodločnim rezultatom 3 : 3.

Navodila za kolesarsko dirko v Novem mestu. Kolesarski klub »Dolenjec« poziva še enkrat vse vozače, naj se v nedeljo ob pol 14. javijo na startu, in sicer vsi vozači iz St. Jerneja, Kandije, Trebnja in Mokronoga kakor tudi iz Novega mesta. Dirka se prične šele ob 15. in ne ob 14., kakor je bilo objavljeno prvotno. Vozače prosimo, naj bodo disciplinirani sportniki in naj se točno ob določenem uri javijo na startu zaradi slikanja in zbiranja števil. Prav tako ob pol 14. naj bodo na mestu reditelji. Cenj. občinstvo se naproša, da med dirko ne hodi na progo. Odbor.

SK Slavija. Drevo obvezen članski sestanek vseh nogometašev. Važno radi sodelovanja na turnirju SK Grafike. Vsi igralci naj vrnejo opremo, ki jo imajo doma, da se izdela inventura. Sigurno vsi!

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Četrtek, 24.: Zaprt.

Petek, 25.: Tisočak v telovniku. Red Četrtek.

Sobota, 26.: Tisočak v telovniku. A.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Četrtek, 24.: Car Kalojan. Red Četrtek in C.

Petek, 25.: Zaprt.

Sobota, 26.: Prodana nevesta. Izven.

V isti sasedbi kakor na gostovanju v Trstu in na Reki bo predstava »Prodane neveste« v soboto. Občinstvo, ki se zanaša za to nadzve efektivno in umetniško dovršeno izvedbo opozarjamo, da si ogleda predstavo. V glavnih partijah: gosp. Josip Krizaj, član zagrebske opere, ki je že na gostovanju prav poseben uspeh in ki ga kritika posebno podčrtava ter ga. Gjurgjenčeva in g. Gošić, ljubljena naše publike, ki eta si osvojila tudi simpatije občinstva.

na gostovanju, ter vsi ostali sodelujoči: Banovec, Poličeva, Kogejeva, Golobova, Janko, Kolaso in Sekula.

Getevčeva opera »Ere« z svega svetca se bo izvajala jutri v istem obsegu kakor na gostovanju, na kar občinstvo posebej opozarjamo. Umetniško dognane kreacije sodelujočih: mojstra Beletta, ki je že soglasno najlepšo pohvalo italijanske kritike, Francela, ki je briljiral s svojim glasom, Župevčeva in Janka, v originalni figuri, so prinesle operi triumfalen uspeh.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Zbirajte te oglase

KEE BOSTE IMELI KORIST OD NJIH

PRVOVRSTNI FOTOAPARATI

na mesečno odplačilo

Zahtevajte brezplačne prospekte št. 20

JUGOAGENCIJA

Zagreb, Blica 43/L

„HOHNER“ najpopolnejše harmonike sveta GENERALNO ZASTOPSTVO F. SCHNEIDER, Zagreb, Nikolićeva ul. 10.

Danes je odšel po mučni bolezni k nedavno umrli soprogini naš dragi oče, brat, dedek in stric

SIMON RIBARIČ

bivši trgovec, gostilničar in posestnik na Uncu.

Pogreb bo v četrtek ob pol 16. uri na magdalensko pokopališče.

Maribor, Ivančica, Kastav, Unec, dne 22. junija 1937.

Saludje:

ZORKO, sin; JOSIP, brat; BRANKO, vnuk — in ostali sorodniki.

V neizmerni žalosti, vdani v božjo voljo sporočamo vsem, da je naša nenadomestljiva, srčno ljubljena skrbna mama, predobra babica, sestra, tačča in teta, gospa

MARIJA CROBATH roj. Pollak

v 68. letu starosti, previdena s tolažili sv. vere, danes ob pol 2. uri pop. v Gospodu vdano preminula.

Nepozabno pokojnico bomo v petek, dne 25. junija ob 5. uri popoldne prenesli iz doma žalosti v rodb. sko grobnico na pokopališče v Kranju.

Sv. maša zadušnica se bo brala dne 26. junija ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi v Kranju.

Blagopokojnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Strti prosimo tihega sožalja.

KRANJ, 23. junija 1937.

Dr. FRED, vdetrgovec, sin; ANICA por. VUKOJEVIĆ, MARICA por. DEU, JOŽICA por. BEDENK, HEDA por. dr. PUŠENJAK, MILENA por. PRAH, VITA, ŽIVA, STOJA por. dr. KOSTL, hčerke; FANI SCHINDLER in AMALIJA PIBROVC, sestre; VUKOJEVIĆ STIPICA, bančni ravnatelj, DEU BOGOMIR, sreski podnačelnik, BEDENK JANKO, po-vešnik drž. pol. straže, dr. PUŠENJAK STANKO, zdravnik, PRAH ADOLF, tovarnar, dr. KOSTL JANKO, pomočnik direktorja, zetje; — HEDICA, TOMAŽEK, LJUBČEK, DUŠICA, BORUT, ADOLF, CVETKA, vnuki in umukinje — ter ostalo sorodstvo.

